

MODALITĂȚI DE INVOCARE A SANȚIUNII NULITĂȚII ACTULUI JURIDIC CIVIL

Sergiu BOCA,
doctorand

SUMMARY

With the view to produce all its destructive effects, nullity must be pronounced by a court decision. While considering this hypothesis it is important to know all effective means of invoking nullity sanctions. Thus nullity can be appealed via an offensive movement when it proceeds an action in nullity, or by means of legal defense in cases when nullity is invoked on exception.

REZUMAT

Pentru a-și produce toate efectele destructive, nulitatea trebuie pronunțată printr-o hotărâre a instanței de judecată. În această ipoteză este important a cunoaște modalitățile efective de invocare a sancțiunii nulității. Astfel, nulitatea poate fi invocată printr-o mișcare ofensivă, când se înaintează o acțiune în nulitate, sau printr-o defensivă juridică, în cazul în care nulitatea se invocă pe cale de excepție.

Toate dezvoltările în materia efectelor nulității actului juridic civil ar fi lipsite de eficiență practică dacă nu am pune în discuție modalitățile concrete prin care sancțiunea nulității poate fi valorificată. În esența sa, valorificarea nulității presupune examinarea problemelor privitoare la invocarea, constatarea și declararea nulității unui act juridic civil.

Astfel, dacă părțile nu vor sau nu pot – legalmente – desființa pe cale amiabilă actul lovit de nulitate, cel care are interes în pronunțarea nulității trebuie să se adreseze justiției.

În acest sens, în doctrină s-a reținut că „ori de câte ori părțile nu sînt de acord, nu poate exista nulitate fără o hotărâre judecătorească”, cu motivarea că numai justiția poate decide ca un act nul, dar care are o aparență materială și este constatat printr-un „titlu exterior”, să nu-și producă efectele [1,

p. 343-344]. Nulitatea reclamă, deci, o judecată.

Intentarea acțiunii în nulitate absolută sau în nulitate relativă apare necesară, în primul rînd, atunci când în temeiul actului una, unele sau toate părțile au săvîrșit prestații. Restituirea prestațiilor efectuate nu se poate obține decît în baza unei hotărîri judecătorești definitive, căci nimeni nu-și poate face dreptate singur, oricît de evident ar fi viciul actului [2, p. 335].

În doctrina franceză, în legătură cu aceeași problemă s-a subliniat [3, p. 273] că nulitatea unui contract poate rezulta numai dintr-o hotărîre judecătorească, indiferent de gravitatea viciului care îl afectează. Atît timp cît ea nu este pronunțată, contractul este valabil și obligatoriu. Se poate întîmpla, deci, ca unele contracte anulabile să fie duse la bun sfîrșit, pentru că nimeni nu a cerut niciodată nulitatea lor.

Într-o altă opinie [4, p. 477] s-a reținut că orice nulitate trebuie pronunțată de către judecător. Atît timp cît judecătorul nu s-a pronunțat asupra nulității lui, actul trebuie prezumat a fi valabil și eficace.

În sfîrșit, s-a mai remarcat [5, p. 114] că orice nulitate, ca regulă generală, trebuie pronunțată de către instanța de judecată. Consecința oricărei hotărîri care anulează un act constă în considerarea lui ca neavînd existență juridică.

Aceste rațiuni, în fond evidente și greu de contestat, par a fi bulversate de poziția instanței noastre supreme. Astfel, Hotărîrea Plenumului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează nulitatea actului juridic civil” statuează: „Din sensul art. 216 alin. (1) rezultă că actul juridic lovit de nulitate absolută este nul, *nefiind necesară o hotărîre judecătorească* (s.n.) de

constatare a nulității absolute. De exemplu, dacă o persoană fără capacitate de exercițiu a încheiat un act juridic, nu mai este necesară o apelare la instanța judecătorească pentru a-l declara nul, acesta fiind *nul de drept* (s.n.)” [6, p. 6].

Din contra, doctrina națională pare să respingă, pe bună dreptate, această soluție confuză, neîntemeiată pe vreun text de lege. În acest sens, s-au reținut următoarele: „În principiu, nulitatea presupune *emiterea unei hotărâri judecătorești*” (s.n.). Totuși, pentru actele juridice anulabile, legea prevede posibilitatea declarării nulității prin acordul părților. Când părțile sînt de acord, nulitatea poate fi hotărîită pe cale amiabilă, fără a fi necesară intervenția organului jurisdicțional.

Dacă actul juridic lovit de nulitate nu poate fi desființat pe cale amiabilă, partea interesată în declararea nulității *trebuie să se adreseze în instanța de judecată* (s.n.). Necesitatea acțiunii în nulitate se învederează mai ales atunci cînd în baza actului una sau mai multe părți au săvîrșit prestații. Este firesc că restituirea prestațiilor efectuate se poate obține *doar în temeiul unei hotărâri judecătorești* (s.n.) [7, p. 430]”.

În acest context, trebuie să recunoaștem că, într-adevăr, există legislații care consfințesc caracterul extrajudiciar al nulității absolute, nulitate care operează fără a fi necesară intervenția organului de jurisdicție. Bunăoară, *Codul civil al Ucrainei* [8] în art. 215 alin. (2) prevede: „Actul juridic este nul

dacă nulitatea acestuia este stabilită de lege (nulitate absolută). În acest caz declararea nulității actului juridic de către instanța de judecată *nu este necesară* (s.n.)”.

Aceeași soluție este consacrată de *Codul civil al Federației Ruse* [9] (art. 166 alin. (1)), *Codul civil al Republicii Belarus* [10] (art. 167 alin. (1)), *Codul civil al Republicii Azerbaidjan* [11] (art. 337 alin. (3)), *Codul civil al Republicii Armenia* [12] (art. 303 alin. (1)), *Codul civil al Republicii Uzbekistan* [13] (art. 113 alin. (1)) ș.a.

Cu toate acestea, însă, constatăm că soluția nu este pasibilă de extrapolare în sistemul nostru de drept, care nici printr-un text de lege nu lasă să se înțeleagă, expres sau implicit, că ar fi operantă o nulitate lăsată la discreția arbitrară a părților, interesele cărora de cele mai multe ori contrastează, fără ca să se impună puterea autoritară a unei statuări judecătorești, singura aptă să asigure aplicarea uniformă a concepției dreptului nostru civil asupra nulității.

Nu stăruim aici în a argumenta caracterul exclusiv judiciar al nulității, ne limităm a sublinia doar că funcția sancționatoare a nulității, rațiunea ei și efectele nulității se impun doar în măsura în care acestea sînt stabilite printr-un act jurisdicțional de către instanță. În consecință, lucrul care ne rămîne este acela de a scoate în evidență modalitățile concrete de invocare a sancțiunii nulității, firește, în cadrul unui proces judiciar.

Astfel, perioada interimară a actului afectat de o cauză de nu-

litate poate lua sfîrșit fie printr-o mișcare ofensivă, fie printr-o defensivă juridică. În primul caz se înaintează o acțiune în nulitate, în cel de-al doilea caz este ridicată excepția nulității. În cele ce urmează le vom analiza pe fiecare în parte.

Acțiunea în nulitate. În doctrină, acțiunea în nulitate a fost definită ca fiind mijlocul procesual prin care persoana îndreptățită și care are un interes în acest sens solicită instanței de judecată desființarea actului pentru nerespectarea condițiilor de valabilitate la încheierea acestuia [14, p. 414].

Acțiunea în nulitate are caracterul unei acțiuni judecătorești în realizare de drepturi, chiar dacă art. 217 alin. (3) Cod civil [15] folosește, oarecum impropriu, sintagma „acțiune în constatare a nulității absolute”.

În acest context, reamintim că, în funcție de scopul material urmărit de reclamant, acțiunile civile se clasifică în acțiuni în realizarea dreptului, acțiuni în constatarea dreptului și acțiuni în constituire de drepturi.

Acțiuni în realizare sînt acele acțiuni prin care reclamantul, ce se pretinde titularul unui drept subiectiv, solicită instanței să-l oblige pe pîrît la respectarea dreptului, iar dacă acest lucru nu mai este posibil – la despăgubiri pentru prejudiciul ce i-a fost cauzat [16, p. 59].

Acțiunile în constatare, numite și *în recunoaștere* a dreptului sau *în confirmare*, sînt acele acțiuni prin care reclamantul solicită in-

stanței să constate numai existența unui drept al său sau inexistența unui drept al pârîtului împotriva sa [17, p. 292].

Acțiunile în constituire se caracterizează prin aceea că în cadrul lor se urmărește desființarea unor raporturi juridice și constituirea unor raporturi sau situații juridice noi [18, p. 157].

Caracterizarea acțiunii în nulitate drept acțiune în realizare este determinată, în principal, în funcție de efectele admiterii acesteia. Astfel, prin admiterea acțiunii în nulitate, actul juridic atacat va fi desființat cu caracter retroactiv – în tot sau în parte –, fapt care atrage o modificare concretă, reală a raportului juridic născut între părți la data încheierii actului nul, această modificare fiind susceptibilă de a fi pusă în executare. Mai mult ca atât, s-a arătat că „acțiunea în nulitate este o acțiune în realizare prin ea însăși, realizarea fiind tocmai constatarea ori pronunțarea nulității, cerere sau rezultat distinct de ceea ce s-ar obține ca urmare a constatării sau pronunțării nulității actului juridic (ori a unei părți din el)” [19, p. 277].

În consecință, s-a reținut că hotărîrea judecătorească pronunțată în ipoteza admiterii acțiunii în nulitate – chiar dacă are drept scop declararea nulității – nu se confundă cu acțiunea în constatare, ce are drept scop doar simpla declarare a existenței sau inexistenței unui drept [14, p. 414].

Acțiunea în nulitate are un caracter principal și autonom, deoarece prin ea se cere instanței o

hotărîre prin care să se pronunțe desființarea actului juridic invalid, fără ca aceasta să depindă de admiterea unei alte acțiuni sau cereri. Acțiunea în nulitate poate fi însoțită însă și de alte cereri sau acțiuni, cu care ea nu trebuie juridic confundată. Acestea sînt acțiunea în restituirea prestațiilor executate în baza actului nul și acțiunea în repararea prejudiciului. Ele sînt subsidiare celei în nulitate și vor fi primite, în principiu, sub rezerva admiterii acțiunii în nulitate [20, p. 531].

În ceea ce privește persoanele care pot introduce o acțiune în nulitate relativă, sfera acestora va fi limitată de rațiunea de protecție a anulabilității, care operează doar în favoarea persoanelor care sînt protejate prin sancțiunea nulității relative. În acest sens, art. 218 alin. (1) Cod civil dispune: „Nulitatea relativă a actului juridic poate fi invocată doar de persoana în al cărei interes este stabilită sau de succesorii ei, de reprezentantul legal sau de creditorii chirografari ai părții ocrotite pe calea acțiunii oblice. Instanța de judecată nu poate să o invoce din oficiu”.

Cu toate că, în formularea ei, regula enunțată mai sus este restrictivă, s-a arătat [21, p. 38] că cercul persoanelor care sînt în drept să invoce nulitatea relativă este mai larg. Astfel, ea mai poate fi invocată de către reprezentantul părții (art. 81 Cod de procedură civilă [22]), de către procuror (art. 71 Cod de procedură civilă), precum și de către autoritățile publice, organizațiile și persoanele

fizice în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane (art. 73 Cod de procedură civilă).

Uneori, însă, legiuitorul nostru face exces de zel în intenția de a lărgi – nejustificat – sfera persoanelor îndrituite să invoce nulitatea relativă. Este cazul, credem, al situației descrise în art. 42 alin. (1) lit. b) din Codul familiei [23], potrivit căruia dreptul de a cere declararea nulității căsătoriei îl are „soțul ale cărui drepturi au fost încălcate prin încheierea căsătoriei, precum și *procurorul în cazurile viciului de consimțământ* (s.n.)”.

Fără a intra în detalii asupra esenței viciilor de consimțământ și consecințelor acestora, vom aprecia că acțiunea în nulitate relativă face parte din categoria acțiunilor cu caracter personal și, pe cale de consecință, poate fi introdusă numai de soțul al cărui consimțământ a fost viciat. Mai mult ca atât, această nulitate poate fi confirmată în mod expres sau tacit, prin atitudinea soțului al cărui consimțământ a fost viciat în momentul încheierii căsătoriei. În temeiul acestor rațiuni, nu prea realizăm modalitatea în care procurorul va putea substitui, în plan subiectiv, aprecierea pe care soțul o va da viciului care i-a afectat consimțământul (în sensul anulării căsătoriei sau confirmării ei).

În unison, în doctrină [24, p. 122] s-a argumentat că prevederile art. 42 alin. (1) lit. b) din Codul familiei sînt în discordanță cu regula generală în această materie, consfințită în art. 218 alin. (1) Cod

civil, propunându-se, absolut justificat, soluția ca acțiunea în nulitate relativă a căsătoriei să poată fi introdusă numai de către soțul al cărui consimțământ a fost viciat, iar procurorul să nu poată înainta acțiuni de acest tip [25, p. 102].

Sfera persoanelor care pot introduce o acțiune în nulitate absolută este cu mult mai cuprinzătoare decât în cazul precedent, iar situația se explică prin interesul general pe care nulitatea absolută îl veghează. Astfel, potrivit prevederilor art. 217 alin. (1) Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual, iar instanța de judecată o invocă din oficiu.

Mai accentuăm că acțiunea în nulitate absolută este imprescriptibilă, spre deosebire de acțiunea în nulitate relativă, care este prescriptibilă extintiv.

Imprescriptibilitatea acțiunii în nulitate absolută este expres prevăzută de art. 217 alin. (3) Cod civil. Esența acestei reguli se reduce la aceea că acțiunea în nulitate absolută poate fi intentată oricând, indiferent de intervalul de timp scurs de la data încheierii actului juridic.

Regula imprescriptibilității acțiunii în nulitate absolută a fost explicată în mod diferit în doctrina juridică. Astfel, într-o opinie [1, p. 372], caracterul imprescriptibil este explicat prin natura nepatrimonială a acțiunii în nulitate absolută. Acestei concepții i se poate reproșa, însă, că și acțiunea în nu-

litate relativă are caracter nepatrimonial, dar care totuși este supusă prescripției extinctive.

Într-o altă opinie [2, p. 305], imprescriptibilitatea își găsește explicația în finalitatea instituirii sancțiunii nulității absolute, în sensul că prin intermediul ei se ocrotește un interes obștesc, așa încât este necesar ca nulitatea absolută să poată fi invocată oricând, fie pe cale de acțiune, fie pe cale de excepție.

În sfârșit, s-a exprimat opinia [26, p. 369], la care ne raliem, potrivit căreia explicația imprescriptibilității acțiunii și excepției bazate pe nulitatea absolută trebuie căutată în corelația ce există între nulitatea absolută și prescripția extintivă, în sensul că ambele urmăresc ocrotirea unui interes general, așa încât nu este cazul a se subordona nulitatea absolută prescripției extinctive (spre deosebire de nulitatea relativă, care ocrotește un interes individual, fiind deci subordonată prescripției extinctive).

În legătură cu imprescriptibilitatea acțiunii în nulitate, trebuie să reținem un aspect practic deosebit de important: deși acțiunea în nulitate absolută este imprescriptibilă, pretențiile patrimoniale în legătură cu un act juridic nul absolut sînt supuse prescripției extinctive.

Spre deosebire de acțiunea întemeiată pe nulitatea absolută, acțiunea în declararea nulității relative este prescriptibilă.

Regula potrivit căreia nulitatea relativă trebuie invocată înăuntrul

termenului de prescripție extintivă se justifică prin aceea că nulitatea relativă, fiind instituită pentru ocrotirea unor interese individuale, urmează să cedeze în fața intereselor generale pe care le asigură instituția prescripției extinctive.

Necesitatea de a da certitudine și siguranță circuitului civil vizează și cauzele de nulitate relativă, această necesitate fiind mai puternică decât nevoia de a asigura ocrotirea unor interese individuale. De altfel, interesul general, deși are prioritate față de interesul individual, nu îl nesocotește pe acesta din urmă, întrucît cel care apreciază că prin încălcarea dispozițiilor legale la încheierea actului juridic i-au fost aduse atingere propriilor interese nu este lipsit de posibilitatea de a cere desființarea actului juridic lovit de nulitate relativă, desigur înăuntrul termenului de prescripție extintivă [27, p. 238].

Termenul general de prescripție, conform prevederilor art. 267 alin. (1) Cod civil, este de 3 ani. Prin derogare de la regula generală, Codul civil stabilește următoarele termene speciale de prescripție pentru înaintarea acțiunii în nulitate relativă:

- acțiunile în anularea actelor juridice afectate de eroare (art. 227), încheiate prin dol (art. 228), și încheiate prin leziune (art. 230) pot fi înaintate în termen de 6 luni de la data cînd persoana îndreptățită a aflat sau trebuia să afle despre temeiul anulării (art. 233 alin. (1));
- acțiunea în anularea actului

juridic încheiat prin violență (art. 229) poate fi depusă în termen de 6 luni de la data în care a încetat violența (art. 233 alin. (1));

- cererea de anulare a actului juridic încheiat în urma înțelegerii dolosive dintre reprezentantul unei părți și cealaltă parte poate fi depusă în termen de un an de la data la care cel interesat a aflat sau trebuia să afle despre încheierea actului juridic (art. 231 alin. (2));

- acțiunea privind declararea nulității testamentului poate fi intentată în termen de un an de la data deschiderii succesiunii (art. 1474 alin. (1)).

O problemă importantă în ceea ce privește prescripția acțiunii în anularea unui act juridic este cea a datei de la care ea începe să curgă. Conform regulii generale, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data la care persoana al cărei drept a fost încălcat a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. Privitor la acțiunile în anularea actului juridic, această dată variază în funcție de temeiul acțiunii în anulare. În cazul acțiunilor în anularea actului juridic afectat de eroare, actului juridic încheiat prin dol și actului juridic afectat de leziune, termenul de prescripție începe să curgă de la data când cel îndreptățit a aflat sau trebuia să afle despre temeiul anulării, iar în cazul acțiunii în anularea actului juridic încheiat prin violență termenul de prescripție începe să curgă de la data în care a încetat violența [7, p. 450].

Excepția de nulitate. Nulita-

tea poate fi invocată nu numai pe cale de acțiune, în vederea restabilirii situației anterioare încheierii actului viciat, respectiv pentru restituirea prestațiilor efectuate, ci și pe cale de excepție, ca mijloc de apărare față de acțiunea în executarea actului nul.

Cu alte cuvinte, într-o manieră defensivă, în ipoteza în care unei părți i se cere de către cealaltă să-și execute angajamentele contractuale, nulitatea poate fi ridicată și pe cale de excepție.

În acest context, se impun câteva precizări. Astfel, din definiția dreptului subiectiv civil rezultă că de esența acestuia este posibilitatea recunoscută titularului de a recurge, în caz de nevoie, la forța coercitivă a Statului. Valorificarea dreptului subiectiv civil poate fi obținută nu numai pe calea ofensivă a acțiunii, ci și pe calea defensivă a excepției. Spre exemplu, atunci când reclamantul formulează o pretenție împotriva pârțului, iar acesta din urmă, pentru a obține respingerea pretenției formulate împotriva sa, se apără invocând un drept subiectiv civil, se spune că dreptul subiectiv respectiv este valorificat pe cale de excepție.

Așadar, valorificarea unui drept subiectiv civil pe cale de excepție presupune că titularul dreptului, fiind chemat în judecată, se privează de acel drept spre a obține respingerea pretenției formulate împotriva sa, fără însă a supune judecătii o pretenție anume față de adversar [27, p. 267-268].

Cele arătate la acțiunea în nu-

litate rămân pe deplin valabile și în situația invocării nulității pe cale de excepție. Însă problema prescriptibilității extinctive a excepției de nulitate a fost cea care a generat o veritabilă dispută doctrinară.

Astfel, în cazul în care în discuție este o nulitate absolută, se admite unanim că atât acțiunea, cât și excepția sînt imprescriptibile extinctiv. În cazul nulității relative, unde acțiunea în anulare este cert prescriptibilă, problema de a ști dacă invocarea nulității pe cale de excepție este sau nu este supusă prescripției extinctive nu a primit o rezolvare unitară în literatura de specialitate.

Într-o primă opinie, se consideră că invocarea nulității relative pe cale de excepție este imprescriptibilă, făcîndu-se aplicația principiului *quae temporalia sînt ad agendum, perpetua sînt ad excipiendum* [28, p. 103; 20, p. 533]. În justificare s-a reținut că dacă nulitatea relativă nu ar putea fi invocată oricînd pe cale de excepție, creditorul de reacredință ar putea lăsa să treacă termenul prescripției, pentru a acționa numai ulterior, însă o asemenea situație defavorabilă debitorului este evitată prin posibilitatea de a se invoca nulitatea relativă oricînd, pe cale de excepție.

Într-o altă opinie [1, p. 376; 2, p. 319; 26, p. 376-377], pe care o susținem, invocarea nulității relative pe cale de excepție este prescriptibilă. În sprijinul acestei soluții, în doctrină s-au adus mai multe argumente, precum:

- invocarea nulității relative pe cale de excepție trebuie să fie supusă prescripției extinctive în aceleași condiții în care se prescrie acțiunea în nulitate relativă, întrucât și în acest caz se regăsește finalitatea prescripției extinctive – aceea de a nu lăsa să dăinuie incertitudinea, de a limpezi raporturile juridice civile;

- ținând cont de faptul că pretențiile patrimoniale în temeiul unui act juridic lovit de nulitate relativă sînt, în principiu, prescriptibile, rezultă că, practic, dispare interesul soluției imprescriptibilității excepției de nulitate relativă a actului juridic;

- indiferent de faptul că se invocă pe cale de acțiune sau pe cale de excepție, nulitatea relativă ocrotește un interes individual, așa încît și soluția asupra prescriptibilității mijlocului procedural de invocare trebuie să fie aceeași;

- în cazul în care excepția ar fi folosită pentru formularea unor pretenții ce trebuiau valorificate pe cale de acțiune, ea va fi supusă prescripției extinctive, deoarece, altfel, ceea ce este prescriptibil potrivit legii ar deveni imprescriptibil prin voința celui ocrotit, care înțelege să o folosească astfel, dar împotriva legii;

- expirarea termenului de prescripție extinctivă lasă să se presupună voința tacită de confirmare a actului juridic lovit de nulitate relativă;

- interesele celui ocrotit prin instituirea nulității relative nu sînt nesocotite prin soluția potrivit că-

reia și excepția de nulitate relativă este prescriptibilă extinctiv, deoarece însăși legea limitează posibilitatea invocării în timp a nulității relative pe cale de acțiune.

În concluzie vom reține că, indiferent de modalitatea prin care se invocă – pe cale de acțiune sau pe cale de excepție –, nulitatea va genera corolarul său de efecte numai în măsura în care este dispusă printr-o hotărîre a organului jurisdicțional.

Recenzenți:

Veaceslav PÎNZARI,
doctor în drept,
conferențiar universitar;
Eduard BOIȘTEANU,
doctor în drept,
conferențiar universitar

Referințe bibliografice

1. Ionașcu Tr., Barasch E. *Tratat de drept civil*. Vol. 1. Partea generală. București: Ed. Academiei R.S.R., 1967. 492 p.
2. Cosma D. *Teoria generală a actului juridic civil*. București: Ed. Științifică, 1969. 472 p.
3. Malinvaud Ph. *Droit des obligations*. Paris: Juris-Classeur, 2003. 638 p.
4. Mazeaud H., Mazeaud J., Chabas Fr. *Leçons de droit civil*. Tome I. Introduction à l'étude du droit. Paris: Montchrestien, 1996. 628 p.
5. Aubry C., Rau C. *Cours de droit civil français*. Tome premier. Paris: Imprimerie et Librairie Générale de Jurisprudence, 1856. 602 p.
6. Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție *Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează nulitatea actului juridic civil*. Nr. 1 din 7 iulie 2008. În: Buletinul Curții Supreme de

Justiție a Republicii Moldova, 2009, nr. 4-5, p. 4-11.

7. *Comentariul Codului civil al Republicii Moldova*. Vol. I. Coordonatori: Buruiană M., Efrim O., Eșanu N. Chișinău: Tipografia centrală, 2006. 816 p.

8. *Codul civil al Ucrainei*. Nr. 435-IV din 16 ianuarie 2003. În: *Ведомости Верховной Рады Украины*, 2003, nr. 40-44.

9. *Codul civil al Federației Ruse*. Partea I. Nr. 51-Ф3 din 30 noiembrie 1994.

10. *Codul civil al Republicii Belarus*. Nr. 218-3 din 7 decembrie 1998.

11. *Codul civil al Republicii Azerbaidjan*. Nr. 779-II din 28 decembrie 1999.

12. *Codul civil al Republicii Armenia* din 5 mai 1998.

13. *Codul civil al Republicii Uzbekistan*. Partea I. Nr. 163-I din 21 decembrie 1995.

14. Răducan G. *Nulitatea actului juridic civil*. București: Hamangiu, 2009. 500 p.

15. *Codul civil al Republicii Moldova*. Nr. 1107-XV din 6 iunie 2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 22.06.2002, nr. 82-86.

16. Măgureanu F. *Drept procesual civil*. București: ALL BECK, 2002. 628 p.

17. Ciobanu V.M. *Tratat teoretic și practic de procedură civilă*. Vol. I. Teoria generală. București: Național, 1997. 512 p.

18. Leș I. *Tratat de drept procesual civil*. București: ALL BECK, 2001. 926 p.

19. Leș I. *Principii și instituții de drept procesual civil*. Vol. II. București: Lumina Lex, 1999. 543 p.

20. Reghini I., Diaconescu Ș., Vasilescu P. *Introducere în dreptul civil*. Cluj-Napoca: Sfera Juridică, 2008. 692 p.

21. Cruglițchi T. *Valorificarea nulităților în procesul civil*. În: *Legea și Viața*, 2006, nr. 3, p. 38-41.

22. *Codul de procedură civilă al Republicii Moldova*. Nr. 225-XV din 30 mai 2003. În: *Monitorul Oficial al*

Republicii Moldova, 12.06.2003, nr. 111-115/451.

23. *Codul familiei al Republicii Moldova*. Nr. 1316-XIV din 26 octombrie 2000. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 26.04.2001, nr. 47-48/210.

24. Florian E., Pînzari V. *Căsătoria în legislația României și a Republicii Moldova*. Cluj-Napoca: Sfera juridică, 2006. 332 p.

25. Pînzari V. *Căsătoria în legislația Republicii Moldova*. Bălți: Presa universitară bălțeană, 2002. 148 p.

26. Pop A., Beleiu Gh. *Drept civil. Teoria generală a dreptului civil*. București: Universitatea din București, 1980. 551 p.

27. Boroș G. *Drept civil. Partea generală. Persoanele*. București: ALL BECK, 2001. 420 p.

28. Popescu T.R. *Drept civil*. Vol. I. București: Oscar print, 1994. 256 p.

PRACTICĂ APLICATĂ ÎN MATERIA ANULĂRII PRIN INSTANȚĂ A ACTELOR ADMINISTRATIVE NELEGALE, ADOPTATE DE ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ, CU PRIVIRE LA ÎNFIINȚAREA ȘI FUNCȚIONAREA POLIȚIEI LOCALE

**Vasile BOTOMEI,
doctor în drept**

SUMMARY

This report analyze action drafted by the Brasov Court, which found unlawful of Local Police Bacău, reorganized from Local Police of Bacău City Hall.

REZUMAR

În lucrare se analizează acțiunea prin care Tribunalul Brașov a constatat nelegalitatea înființării Poliției Locale Bacău, reorganizate din Poliția Primăriei mun. Bacău.

Tribunalul Brașov a constatat din documentația ce a stat la baza adoptării HCL nr. 217/2005, depusă la dosarul cauzei, că prevederile privind organizarea, funcționarea, personalul, precum și atribuțiile stabilite pentru organele Poliției Locale Bacău (fosta Poliție a Primăriei municipiului Bacău), încalcă prevederile cap. 2, cap. 3 și cele ale art. 19 din Legea 371/200 privind Poliția Comunitară.

La data de 09 septembrie 2011, s-a constatat pe baza unei cereri de chemare în judecată formulate de către un onorabil cetățean, prin redactarea acțiunii de către autor, că primarul municipiului Bacău a inițiat un proiect de hotărâre pentru înființarea Poliției Primăriei municipiului Bacău, aprobată ulterior prin HCL 217/2005 de către Unitatea Administrativ-Teritori-

ală – Consiliul Local al Municipiului Bacău, prin care nelegal, contrar dispozițiilor din Legea Poliției Comunitare din România, au fost delegate atribuții pentru inspectorii de corp control, nereglementate în competența Poliției Comunitare.

Astfel, au fost delegate atribuții pentru inspectorii de corp control comercial din cadrul Poliției Primăriei municipiului Bacău, să constate și să aplice sancțiuni contravenționale, prin nesocotirea/încălcarea și în disprețul dispozițiilor de reglementare din Legea 359/2004, modificată la 25.04.2008.

Mai exact, legiuitorul la nivel național a prevăzut o procedură unică de autorizare prin Biroul Unic din cadrul Registrului Comerțului de la sediul fiecărui agent economic, iar Poliția Pri-